

*Сергій ЛІСУНОВ,
здобувач кафедри кримінального права та кримінології
Національної академії прокуратури України,
прокурор відділу нагляду за додержанням законів
органами внутрішніх справ при проведенні
оперативно-розшукової діяльності, дізнання
та досудового слідства прокуратури міста Севастополя*

ЗНАК ДЛЯ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ ЯК ПРЕДМЕТ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО ст. 229 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Ключові слова: *знак для товарів і послуг; предмет злочину; незаконне використання; кримінальна відповідальність.*

Належний та ефективний розвиток ринкового механізму в Україні можливий лише за умови дотримання конкуруючими суб'єктами господарювання певних правил поведінки на ринку. Одним із найважливіших інструментів забезпечення здорової конкуренції виступають такі засоби індивідуалізації учасників господарського обороту, товарів та послуг, як знаки для товарів і послуг (торговельні марки), фірмові (комерційні) найменування, кваліфіковані зазначення походження товару. Незахищеність іноземних торговельних марок на українському ринку значно знижує його привабливість для іноземних інвестицій, а недостатній рівень боротьби з посяганням на виключні права власників знаків для товарів і послуг дає можливість щороку імпортувати в Україну величезну кількість низькоякісних товарів.

У ст. 229 чинного Кримінального кодексу України (КК України) передбачено кримінальну відповідальність за незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару.

Проблематика кримінально-правової охорони засобів індивідуалізації учасників господарського обороту, товарів та послуг не знайшла всебічного висвітлення у вітчизняній юридичній літературі. На дисертаційному рівні в Україні вказаній темі присвячені роботи П.С. Берзіна «Незаконне використання засобів індивідуалізації учасників господарського обороту, товарів та послуг:

аналіз складів злочину, передбачених ст. 229 КК України» (2004 р.) та А.С. Нерсесяна «Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності» (2008 р.). Водночас недостатньо дослідженими залишаються питання визначення ролі знака для товарів і послуг у вказаному складі злочину, умов кримінально-правової охорони знака для товарів і послуг, співвідношення понять «знак для товарів і послуг» та «доменне ім'я» тощо. Зазначені обставини вказують на актуальність дослідження предмета злочину, передбаченого ст. 229 КК України, і визначають мету пропонованої публікації.

Аналіз юридичної літератури, присвяченої кримінальній відповідальності за незаконне використання знака для товарів і послуг, свідчить: переважна більшість авторів вважає, що обов'язковою ознакою складу злочину, передбаченого ст. 229 КК України, є його предмет, яким виступають знак для товарів і послуг, фірмове найменування і кваліфіковане зазначення походження товару [1, 63; 2, 630]. При цьому, на думку Є.В. Лащука, знак для товарів і послуг, фірмове найменування та комерційне позначення як специфічні різновиди інформації є «предметами-символами» [3, 107].

У доктрині кримінального права відсутній єдиний підхід до визначення поняття «предмет злочину». Проблема предмета злочину, зокрема його місця та значення в механізмі злочинного посягання, має свою історію і дотепер продовжує викликати наукові дискусії. Ототожнення понять об'єкта й

предмета злочину притаманне періоду становлення вчення про склад злочину в кримінальному праві. Згідно з досить давньою позицією предмет злочину є складовою об'єкта злочину, а інколи навіть ототожнюється з останнім чи виступає будь-яким структурним елементом суспільних відносин, що охороняються кримінальним законом. Прихильниками цієї ідеї були, зокрема, О.Ф. Кістяківський, М.С. Таганцев, А.А. Піонтовський, О.О. Герцензон і багато інших видатних учених. У кримінально-правовій доктрині існує також концепція предмета злочину як матеріальної речі, що є елементом суспільних відносин. На думку послідовників цієї концепції, предметом злочину може виступати і сам злочинець (наприклад, при дезертирстві чи втечі з місця позбавлення волі або з-під варти) [3, 45]. Окремі дослідники під предметом злочину розуміють будь-які речі матеріального світу, з певними властивостями яких закон про кримінальну відповідальність пов'язує наявність у діяч особі ознак конкретного складу злочину [4, 93].

Автору імпонує позиція Є.В. Лашука, який визначає предмет злочину як факультативну ознаку об'єкта злочину, що знаходить свій прояв у матеріальних цінностях (тих, які людина може сприймати органами чуття чи фіксувати спеціальними технічними засобами), з приводу яких та (або) шляхом безпосереднього впливу на які вчиняється злочинне діяння [3, 59]. При цьому науковець правильно вказує, що предмет злочину не входить до структури суспільних відносин, які охороняються кримінальним законом, проте знаходиться поряд з ними переважно як зовнішній (фізичний) прояв таких відносин.

А.С. Нерсеян вважає, що предмет розглядуваного складу злочину становлять майнові права на знак для товарів і послуг, фірмове найменування та кваліфіковане зазначення походження товару [5, 125]. З таким визначенням предмета навряд чи можна погодитись. Як справедливо зазначає Є.В. Лашук, суб'єктивне право (а майнові права на об'єкти інтелектуальної власності – це і є суб'єктивні права) фактично являє собою «псевдопредмет», оскільки позбавлене матеріальності і не може виступати предметом злочину [3, 60]. Тлумачення предмета злочину, запропоноване А.С. Нерсеяном, призводить до невиправданого змішування його з поняттями «суспільні відносини»,

«предмет суспільних відносин» та «предмет злочинного впливу» [6, 97].

У випадку незаконного використання знаків для товарів і послуг, фірмового найменування чи кваліфікованого зазначення походження товару (об'єктів права інтелектуальної власності) шкода спричиняється майновим правам законного власника вказаних об'єктів права інтелектуальної власності (перелік цих прав визначається ст. 424 Цивільного кодексу України (ЦК України)). Проте, на думку автора, в цьому разі майнові права виступатимуть не як предмет злочину, а як предмет злочинного впливу (складова суспільних відносин права інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності, на що безпосередньо впливає злочинець).

Не можна також визнавати знак для товарів і послуг знаряддям чи засобом вчинення розглядуваного злочину. За допомогою знарядь злочину (зброя, транспортні засоби, пристрої, технічне устаткування тощо) особа вчиняє фізичний вплив (як правило, руйнівний) на певні матеріальні об'єкти, а за допомогою засобів вчинення злочину визначаються інформаційні способи виконання певного злочинного діяння [7, 155].

Предмет злочину відрізняється від знарядь і засобів вчинення злочину тим, що він завжди залишається «пасивним», – за допомогою предмета не може бути вчинений злочин. Знаряддя і засоби в усіх випадках є «активними» ознаками, за допомогою яких вчиняється злочин. Предмет завжди пов'язаний з об'єктом злочину, в багатьох випадках співпадаючи з предметом суспільних відносин, що охороняються кримінальним законом, тоді як знаряддям і засобам не притаманний такий зв'язок, вони характеризують злочинну дію і виступають факультативною ознакою об'єктивної сторони складу злочину [3, 68]. Знак для товарів і послуг нерозривно пов'язаний з об'єктом злочину (правом інтелектуальної власності) і виступає «пасивною» ознакою злочину, оскільки саме стосовно нього спрямоване злочинне діяння.

Враховуючи, що диспозиція ст. 229 КК України носить бланкетний характер, для повної характеристики предмета злочину необхідно звернутися до законодавства, що регулює відносини в сфері охорони і захисту об'єктів інтелектуальної власності.

Як відомо, основним «посередником» між покупцем і продавцем є знак для товарів

і послуг (торговельна марка) чи фірмове найменування. За їх допомогою покупець має змогу відрізнити продукт одного підприємства від такого самого продукту іншого та прийняти відповідне рішення щодо вибору одного з них. Тому не дивно, що вартість багатьох поширених торговельних марок сягає мільярдів доларів США. Наприклад, у 2007 році вартість бренду «Кока-Кола» становила понад 65 млрд доларів США, а «Майкрософт» – 60 млрд.

Знаки для товарів і послуг є найбільш поширеним способом індивідуалізації товарів і послуг. У чинному українському законодавстві існують певні термінологічні розбіжності з питань знаків для товарів і послуг. Так, в четвертому абзаці ч. 1 ст. 1 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 року під знаком для товарів і послуг розуміється позначення, за допомогою якого товари й послуги одних осіб відрізняються від однорідних товарів і послуг інших осіб. Водночас ЦК України оперує поняттям «торговельна марка», яке відповідно до ст. 492 визначається як будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень, придатних для вирізнення товарів (послуг), що виробляються (надаються) однією особою, від товарів (послуг), що виробляються (надаються) іншими особами. Такими позначеннями можуть бути, зокрема, слова, літери, цифри, зображувальні елементи, комбінації кольорів. Крім ЦК України поняття «торговельна марка» вживається і в статтях 155, 157, 158 Господарського кодексу України (ГК України), а також інших нормативно-правових актах (зокрема, законах України «Про молоко та молочні продукти», «Про організацію та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні»).

Крім наведених визначень ст. 1 Паризької конвенції про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року (набрала чинності для України 25 грудня 1991 року) передбачає, що об'єктами правової охорони є товарний знак, знак обслуговування, фірмові найменування та вказівки про походження чи найменування місця походження.

До речі, ст. 1477 ЦК РФ визначає, що «товарний знак» і «знак обслуговування» – це позначення, які слугують для індивідуалізації товарів, виконуваних робіт чи наданих послуг юридичних і фізичних осіб. Різниця між цими поняттями полягає в тому, що

товарний знак – позначення, що слугує для індивідуалізації товарів, а знак обслуговування – для індивідуалізації робіт і послуг [8, 54].

Таким чином, перш за все необхідно з'ясувати співвідношення поняття «торговельна марка», яке вживається у ст. 492 ЦК України, статтях 157, 158 ГК України та інших нормативно-правових актах, і поняття «товарний знак» та «знак обслуговування», що вживаються в Паризькій конвенції про охорону промислової власності, з одного боку, і поняття «знак для товарів і послуг», вжитого у ст. 229 КК України, з другого. Зіставлення їх змісту, розкритого у названих нормативно-правових актах, свідчить про те, що поняття «торговельна марка» тотожне поняттю «знак для товарів і послуг», яке об'єднує видові поняття «товарний знак» і «знак обслуговування». Про це також свідчить той факт, що в ст. 420 ЦК України разом з поняттям «торговельна марка» в дужках зазначається поняття «знак для товарів і послуг», а це означає, що законодавець розглядає вказані поняття як тотожні.

Категорія знаків для товарів і послуг, що являє собою словесні позначення, включає назви підприємств, які-небудь слова чи словосполучення (реальні чи вигадані), а також рекламні гасла. Серед словесних позначень розрізняють два типи. Перший – словесні, у яких охороняється лише саме слово, наприклад «Славутич». Другий тип – виконані в особливій шрифтовій манері. В них охороняється шрифт, характер розташування букв, їх відносний розмір, фон та інші часто візуальні, інформативні елементи [9, 156].

Зображувальні знаки для товарів і послуг – це різні малюнки та символи, а також пласкі зображення товарів або упаковки. Одним із видів торговельних марок є комбінація різних елементів – поєднання слів, літер, цифр, зображень, а також логотипи й етикетки. Категорію кольорових торговельних марок представляють позначення, що включають слова, зображення і яку-небудь їх комбінацію в кольоровому виконанні, а також кольорове поєднання і колір сам по собі.

Крім того, виокремлюють такі специфічні знаки для товарів і послуг, як об'ємні, звукові, нюхові. Об'ємними знаками для товарів і послуг є зображення торговельних марок в трьох вимірах – за довжиною, висотою, шириною. До об'ємних зображень, що

реєструються в Україні, належать тривимірні об'єкти у вигляді фігур і їх комбінацій. Найвідомішими в світі зареєстрованими об'єктами знаками є пляшка *Coca Cola*, флакон для парфумів *Salvador Dali*, пляшка коньяку *Napoleon*, фігурка ягуара на капоті однойменної марки автомобіля, форма пігулок *Viagra* [10].

Як звукові торговельні марки можуть реєструватися будь-які звуки і музичні фрази. Звуки – це шуми будь-якого походження, які не можуть бути виражені нотами: відомі і рідкісні звуки, що зустрічаються в природі, а також звуки, створені за допомогою комп'ютерної техніки або музичних синтезуючих пристроїв. Прикладами можуть слугувати відомі в усьому світі зареєстровані звукові марки: звук запальнички *Zippo*, що відкривається, звук мотора мотоцикла «Харлей Девідсон».

Варто погодитися з А.С. Нерсеяном, на думку якого, для надання правової охорони торговельній марці необхідні: 1) державна реєстрація в Україні та отримання охоронного документа – свідоцтва; або 2) державна реєстрація в іноземній країні – учасниці Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків; або 3) успішне проходження торговельної марки через процедуру визнання загальновідомою на підставі п. 6-bis Паризької конвенції про охорону промислової власності [5, 126–127].

Цивільне законодавство України передбачає можливість визнання знака для товарів і послуг добре відомим. Згідно зі ст. 25 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» в Україні є два органи, що можуть визнати знак добре відомим, – Апеляційна палата установи та суд. При цьому від дати, на яку за визначенням Апеляційної палати чи суду знак став добре відомий в Україні, йому надається правова охорона така сама, якби цей знак був заявлений на реєстрацію в Україні (ч. 4 ст. 25 вказаного Закону). Отже, предметом розглядуваного складу злочину можуть виступати незареєстровані торговельні марки, однак лише в тому випадку, якщо вони відповідно до чинного законодавства України пройшли процедуру визнання їх «добре відомими».

Не можна погодитися з П.С. Берзіним у тому, що використання неправдивих позначень, які імітують вже зареєстровані знаки для товарів і послуг та фірмові найменування, не визнається порушенням права на

справжні (зареєстровані) знаки та фірмові найменування, позначення яких імітуються [1, 127]. Так, ч. 4 ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» передбачено, що знак для товару і послуги визнається використаним і тоді, коли його застосовано у формі, що відрізняється від зареєстрованої форми знака лише окремими елементами, якщо в цілому відмінності знака це не змінює. Крім того, цим Законом передбачено, що власник знака має право забороняти використовувати позначення, схоже із зареєстрованим знаком, якщо в результаті їх можна сплутати чи ввести споживача в оману. Тобто у разі використання імітуючих позначень на сьогодні в Україні спостерігається чітко виражена протиправність такої поведінки, яка посягає на право інтелектуальної власності на знак для товарів і послуг. Отже, використання імітуючих позначень за наявності всіх ознак аналізованого складу злочину має кваліфікуватись за відповідною частиною ст. 229 КК України.

Слід зазначити, що на практиці нерідко виникають проблеми, пов'язані з кримінально-правовою оцінкою незаконного використання знака для товарів і послуг. Так, в ході досудового слідства у кримінальній справі, порушеній прокуратурою Автономної Республіки Крим за фактом незаконного використання приватним підприємцем А. (здійснював підприємницьку діяльність на території міста Севастополя) комбінованого знака для товарів і послуг (являв собою сукупність словесного та зображувальних позначень), право власності на який належало підприємству «Б» (здійснювало підприємницьку діяльність у місті Сімферополі), було встановлено, що в 2007 році підприємство «Б» звернулося до А. з вимогою припинити використовувати у підприємницькій діяльності словесне позначення, яке займає ключове місце у належному підприємству комбінованому знакові для товарів і послуг. Однак вказаний підприємець, не припиняючи використовувати зазначене словесне позначення, зареєстрував чотири місяці тому на території міста Севастополя в установленому порядку приватне підприємство «С», яке містило у своєму найменуванні вказане словесне позначення. У 2010 році рішенням Севастопольського апеляційного господарського суду скасовано рішення відділення Антимонопольного комітету Ук-

раїни в Автономній Республіці Крим, яким дії А. раніше визнано такими, що порушують антиконкурентне законодавство України. У своєму рішенні суд вказав, що відповідно до п. 6 Інформаційного листа Вищого господарського суду України № 01-8/847 від 17 березня 2006 року знак для товарів і послуг, тотожний або схожий до ступеня змішування з фірмовим найменуванням іншої юридичної особи, є «неохороноспроможним».

На думку автора, у цьому разі вбачаються підстави для притягнення А. до кримінальної відповідальності, якщо слідством буде доведено, що з моменту одержання листавимоги від підприємства «Б» до моменту державної реєстрації підприємства «С» А. використовував у своїй діяльності зазначене імітуюче позначення і цим завдав шкоду підприємству «Б» в розмірі, вказаному у примітці до ст. 229 КК України.

Прикладом вдалого застосування правоохоронними органами аналізованої кримінально-правової норми можна вважати вирок Богуславського районного суду Київської області від 29 березня 2007 року (справа № 1-42/07). У ньому визнано винними у скоєнні досліджуваного виду злочину трьох осіб, які, діючи за попередньою змовою між собою, в період з жовтня до грудня 2006 року, встановивши у будинку своєї знайомої кустарне обладнання, незаконно використовували знак для товарів «Якобс», право на який на території України належить ЗАТ «Крафт Фудз Україна», та знак «Принц Лебо», право на який на території України належить ЗАТ «Компанія «Продукт Сервіс» [11].

При вивченні такого поняття, як торговельна марка, варто зупинитись і на деяких проблемних питаннях, пов'язаних з мережею Інтернет, а саме на співвідношенні понять «торговельна марка» і «доменне ім'я». Відповідно до ст.1 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» доменне ім'я – це ім'я, що використовується для адресації комп'ютерів і ресурсів в Інтернеті.

Кожен комп'ютер, підключений до мережі Інтернет, має свою власну «доменну адресу» (*domain address*), яку ще називають «доменним ім'ям» (*domain name*) комп'ютера або просто ім'ям вузла (*host name*). Ця адреса складається з декількох слів, скорочень або інших ланцюжків символів без пропусків (літери повинні бути тільки латинськими), що йдуть підряд і розділені крапками.

Доменне ім'я чітко визначає IP-адреса сервера, тому з метою полегшення користування і доступу до певної адреси в мережі була створена доменна система імен (Domain Name System – DNS), що перетворює IP на доменне ім'я, внаслідок чого користувачеві не треба запам'ятовувати набір чисел, а можна просто запам'ятати ім'я сервера, щоб наступного разу набрати його в адресному рядку браузера.

В Україні на сьогодні порядок реєстрації доменних імен в зоні «.ua» регулюють тільки Правила домена .UA, розроблені адміністратором домена (ТОВ «Хостмастер») з дотриманням діючих правил ICANN (Інтернет-корпорація по наданню імен і номерів), що набули чинності 27 липня 2001 року, зі змінами від 15 вересня 2002 року (Правила). Правила – це єдиний документ, що регулює правовідносини на ринку доменів, тому їх необхідно розглядати як звичай, що не суперечить актам цивільного законодавства України. Так, відповідно до п. 3.2 Правил приватні доменні імена другого рівня в домені .UA делегуються виключно у випадку, якщо відповідне доменне ім'я повністю або його компонент другого рівня (до знака «.», але не включаючи цей знак) за написанням збігається зі знаком, права на використання якого на території України належать відповідному реєстратору [12].

Стаття 229 КК України не містить положень про доменне ім'я, у зв'язку з чим виникає питання про те, чи є доменне ім'я предметом передбаченого цією статтею складу злочину. На думку П.С. Берзіна, предметом злочину, передбаченого ст. 229 КК України, слід визнавати доменне ім'я, якщо воно збігається із зареєстрованим знаком для товарів і послуг [1, 75]. Отже, автор розглядає доменне ім'я як різновид знака для товарів і послуг (торговельної марки). Іншої точки зору дотримується російський учений І.М. Головізніна, вважаючи, що доменне ім'я не направлене на індивідуалізацію товару, послуги чи фірми, оскільки доменне ім'я індивідуалізує Інтернет-сайт [8, 84-85].

Підтвердження правильності цієї думки знаходимо у чинній редакції ст.1 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», яка визначає, що знак для товарів і послуг – це позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб, а доменне ім'я –

ім'я, що використовується для адресації комп'ютерів і ресурсів в Інтернеті. Доменне ім'я не можна розглядати як різновид торговельної марки, оскільки між ними є істотні відмінності. Так, на відміну від торговельної марки, як домени можна реєструвати і загальновідомі слова. Крім того, домен повинен бути унікальним, тоді як допускається реєстрація однакових або схожих торговельних марок різних класів товарів або послуг.

Відповідно до ч. 1 ст. 20 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» порушенням прав власника свідоцтва на знак для товарів і послуг (тобто торговельну марку) вважається також використання без його згоди в доменних іменах знаків та позначень, вказаних у п. 5 ст. 16 цього Закону, тобто: зареєстрованих знаків стосовно наведених у свідоцтві товарів і послуг; зареєстрованих знаків стосовно товарів і послуг, споріднених з наведеними у свідоцтві, якщо внаслідок такого використання можна ввести в оману щодо особи, яка виробляє товари чи надає послуги; позначень, схожих із зареєстрованим знаком, стосовно наведених у свідоцтві товарів і послуг, якщо внаслідок такого використання ці позначення і знак можна сплутати; позначень, схожих із зареєстрованим знаком, стосовно товарів і послуг, споріднених з наведеними у свідоцтві, якщо внаслідок такого використання можна ввести в оману щодо особи, яка виробляє товари чи надає послуги, або ці позначення і знак можна сплутати.

На сьогодні доменні імена не можуть бути зареєстровані як знаки для товарів і послуг (торговельні марки). Останні можуть бути складовими елементами доменного імені (що може складатися з декількох знаків, власником яких є одна особа), наявність якого з технічної точки зору робить неможливим його подвійне (двома користувачами) застосування.

Таким чином, якщо особа без відповідних правових підстав використовує доменне ім'я, яке співпадає із зареєстрованим знаком для товарів і послуг, то в такому випадку вона незаконно використовує вказаний знак для товарів і послуг (торговельну марку) і за наявності відповідних підстав може нести відповідальність за ст. 229 КК України. Однак це не означає, що предметом даного злочину виступає доменне ім'я: предметом злочину тут виступає знак для товарів і послуг, а

доменне ім'я характеризує об'єктивну сторону злочину (знак для товарів і послуг незаконно використовувався в доменному імені).

Підсумовуючи викладене вище, можна зробити такі висновки.

По-перше, предметом складу злочину, передбаченого ст. 229 КК України, виступають знак для товарів і послуг, фірмове найменування, кваліфіковане зазначення походження товару. При цьому майнові права на вказані об'єкти інтелектуальної власності не є предметом розглядуваного складу злочину, однак вони є складовими елементами охоронюваних законом суспільних відносин (права інтелектуальної власності) і можуть розглядатися як предмет злочинного впливу.

По-друге, в чинному українському законодавстві існують певні термінологічні розбіжності з питань знаків для товарів і послуг, оскільки одночасно використовуються такі тотожні поняття, як «знак для товарів і послуг», «знак», «торговельна марка», що в свою чергу об'єднують видові поняття «товарний знак» і «знак обслуговування».

По-третє, предметом складу злочину, передбаченого ст. 229 КК України, виступають торговельні марки (знаки для товарів та послуг), які пройшли державну реєстрацію в Україні чи іноземній країні – учасниці Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, або не проходили реєстрацію, однак у встановленому порядку визнані добре відомими.

По-четверте, використання імітуючих позначень відповідно до ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» вважається використанням знака для товарів і послуг, а тому може бути підставою для притягнення винних осіб (за наявності інших належних підстав) до кримінальної відповідальності за ст. 229 КК України.

По-п'яте, доменне ім'я не є різновидом торговельної марки і не виступає предметом аналізованого складу злочину, однак особа, яка без відповідних правових підстав використовує доменне ім'я, що співпадає із зареєстрованим знаком для товарів і послуг, вважається такою, яка незаконно використовує торговельну марку і за наявності відповідних підстав повинна нести відповідальність за ст. 229 КК України. У такому разі доменне ім'я характеризуватиме об'єктивну сторону складу злочину.

Список використаних джерел:

1. Берзін П.С. Незаконне використання засобів індивідуалізації учасників господарського обороту, товарів та послуг: аналіз складів злочину, передбаченого ст. 229 КК України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Берзін П.С. – К., 2004. – 309 с.
2. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / за заг. ред. В.В. Сташиса. – [3-є вид.]. – Х.: ТОВ «Одісей», 2007. – 1182 с.
3. Лащук Є.Ф. Предмет злочину в кримінальному праві України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Лащук Є.Ф. – К., 2005. – 302 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина: підруч. / за ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація та інших. – К.–Х.: Юрінком Інтер – Право, 2003. – 416 с.
5. Нерсесян А.С. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Нерсесян А.С. – К., 2008. – 208 с.
6. Кримінальне право України: Загальна частина: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. закладів освіти / за ред. професорів М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – К.–Х.: Юрінком Інтер – Право, 2001. – 416 с.
7. Уголовное право Украины. Общая часть: учеб. / под ред. М.И. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тация. – К.: Юринком Интер, 2003. – 512 с.
8. Головизнина И.М. Незаконное использование товарного знака: проблемы квалификации и правоприменения: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Головизнина И.М. – М., 2008. – 206 с.
9. Право інтелектуальної власності: підруч. для студ. вищ. навч. закладів / за ред. О.А. Підпригоро, О.Д. Святоцького. – К.: Ін Юре, 2002. – 624 с.
10. Яремина Н. Защита экзотических торговых марок / Н. Яремина // Юридическая практика. – 2005. – № 7. – 14 февраля.
11. За матеріалами сайту «Єдиного державного реєстру судових рішень»: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/1482890>.
12. Никулеско Д. О проблемах защиты доменного имени / Д. Никулеско // Юридическая практика. – 2008. – № 49. – 2 декабря.

Сергій ЛІСУНОВ

**ЗНАК ДЛЯ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ ЯК ПРЕДМЕТ ЗЛОЧИНУ,
ПЕРЕДБАЧЕНОГО ст. 229 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ**

Резюме

З'ясовуються проблемні питання, пов'язані із визначенням знака для товарів і послуг як предмета злочину, передбаченого ст. 229 КК України. Зроблено висновок про неправильність визнання таким предметом майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності. Обґрунтовується положення про те, що використання імітуючих позначень і доменних імен за наявності до цього підстав може кваліфікуватись за ст. 229 КК України.

Сергей ЛИСУНОВ

**ЗНАК ДЛЯ ТОВАРОВ И УСЛУГ КАК ПРЕДМЕТ ПРЕСТУПЛЕНИЯ,
ПРЕДУСМОТРЕННОГО ст. 229 УГОЛОВНОГО КОДЕКСА УКРАИНЫ**

Резюме

Исследуются проблемные вопросы, связанные с определением знака для товаров и услуг как предмета преступления, предусмотренного ст. 229 УК Украины. Сделан вывод о неправильности признания таким предметом имущественных прав на объекты интеллектуальной собственности. Аргументируется положение о том, что использование имитирующих обозначений и доменных имен при наличии к тому оснований может квалифицироваться по ст. 229 УК Украины.

Sergiy LISUNOV

**TRADE MARKS AS THE CRIME OBJECT PROVIDED BY ARTICLE 229
OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE**

Summary

The article deals with the research of problematic issues related to the definition of trade mark as the crime object provided by Art. 229 of the Criminal Code of Ukraine. It's incorrect to refer intellectual property rights to such kind of object. The provision that illegal usage of imitating trade marks and domain names for certain reasons may be qualified as crime provided by Art.229 of the Criminal Code of Ukraine is grounded.